

Başmuharrir
YUNUS NADI
İDAREHANESİ:
Diyadinunumiyeye karşısında dairei mahsus
Telgraf: İstanbul Cumhuriyet
Posta kutusu: N° 246
Telefon: Başmuharrir : 2366
Tahrir müdürü : 3236
Müdürlüğü 2365, Kitap kısmı: 472

Cumhuriyet

ABONE ŞERAİTİ

MÜDDET:	TÜRKİYE İÇİN	HARIÇ İÇİN
Seneligi	1400 Kr.	2700 Kr.
6 Aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 Aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde
= 5 Kuruştur =

Ankara'da Mühim Bir İçtima

İş İştenden Geçmeden!

Eğer fırka gürlükleri bizi memleketin hakiki ihtiyaçları ile istigalden menegelleblecek zararların en mühimmine uğramış oluruz. Adana'lı bir çiftçi kahususta gözlerimizi dört açacak mahlan, Adana ve havasını (Mersin, Tarsus, Ceyziraat için tarlaya atacak tohumu ma - buki şurada tohum ekme zamanı olarak önümüzde on beş yirmi günlük pek kısa bir zaman kalmıştır.

Aynı mevzu üzerinde bundan iki haftadan fazla evvel Menemen'den aldığımız aynı şikâyetleri ihtiva ediyordu. Bu Meclis ertesi gün Ankara'ya gidecek bir ardenlere verilmek üzere orada mevzuu bahis traktörler hakkında tetkikat ıera men mektubu dahi hükümetten yardım ve havasını namına bu hususta daha sarımsa kadarsa bu memleket işlerine ba - müddet tehir olunmasını talep etmeli -

Suna haşeresi, kuraklık, kıvacık gibi afetler bu sene Adana ve havasında buhat mahsulü hemen hiç olmamış de - lerin kendine bağlandığı pamuk ise tah - minin yarısına ve bunun da fiatı ge - nen seneye nisbetle kezaik yarı yarıya neyl kurtarmak için şimdiden recipe - ri in imdadına koşmak lazım.

Mektup diyor ki:

Bu gün memleketin yardımına ko - na hükümetin istigalden menegelleblecek zararların en mühimmine uğramış oluruz. Adana'lı bir çiftçi kahususta gözlerimizi dört açacak mahlan, Adana ve havasını (Mersin, Tarsus, Ceyziraat için tarlaya atacak tohumu ma - buki şurada tohum ekme zamanı olarak önümüzde on beş yirmi günlük pek kısa bir zaman kalmıştır.

Adana'lı bir çiftçinin bize yalan yan - mış olacağına ihtimal vermiyoruz. Mek - le bile kabul ederse gene büyük bir - se gelecek sene ne biçilecek? Dert açıl - mış, ona derhal çare bulmak için daki - ka bileğirmeksizin paçaları sıvamak, geçeyi gündüze katarak çalışmak lâ - zımdır.

Bu hayati işleri nasıl olupta böy - vakti zamanile kadar sürüklemiş, bakmamış bulunuyoruz? İktisat Ve - yektir? Haberi varsa tedbir düşün - mü o'ması lazım gelmez miydi? En mühim yerlerimizden bazıları - lanmaları vaziyeti karşısında pet - raktör mü tecribeleri adeta haki - inden sayılsa edemeyecekler ne?

Adana mektubu Ziraat Bankasının imdadi meclis vakiyetinde eski matluba - tını tahsil çalışmakla uğraştığını kay - ralarından derdi yetmiyormuş gi - ka bir seve yaramadığını ilâve ediyor. Eğer çiftçi mektubun söylediği vaziyet - te ise yapılacak vazife eski borçların tahsiline çalışmaktan başkadır, yani hiç mek için şimdiden çiftçinin imdadına - yetilmektir. Ama vakit geçirmeden, a - zama iş isten geçmeden. Çünkü mektuba - lı bir tedbir alınmıyarak en kıymetli za - manın nafilere yer geçirilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Artık geçirilecek za - ne kalmamıştır. Mes'eleyi posta ile değil telgrafla halledecek bir vaziyette -

Ziraat Bankası çiftçiye ya aynen to - hum vererek, yahut tohum satın alma - ğa satış para ikraz ederek yardım ede - zane edeceğiz ki sür'at nokta nazarin - dan halkın kendi tohumunu kendisi te -

İsmet Pş.-Fethi Bey

Başvekil ile S. Fırka Reisi arasında ilk çarpışma nasıl olacak?

İsmet Pş. inhisarlardan kimlerin ceplerini doldurduklarını Fethi Beyden soracak!— Fethi Bey pazartesi günü gidiyor

B. M. M. nin fevkalâde içtimaına üç gün kaldı. Bu münasebetle Meclis salonlarındaki hazırlıkların bittiği, dün de Ankara'ya yirmi me'b'us vasıl olduğu haber verilmektedir.

Meclis mehafilinde neler görüşülüyor?

Meclis koridorları, encümen odaları Ankara'ya giden me'b'uslarla dolmağa başlamıştır. Meb'uslar arasında fırka politikaları etrafında hararetle müzakereler cereyan ettiği, Fethi Beyin İzmir'e gittiği sırada orada bulunan bazı me'b'usların bidayette tezahüratın o kadar mühim olmadığını, sonradan mahalli hükümetin mütereddide hareketleri ve lüzumsuz istisicileri yüzünden kalbi kırılanlar olduğunu, mü -

kabil nümayişin halkı tahrik ettiğini, maamafih bilhassa Gazi Hz. nin Yunus Nadi Beyin açık mektubuna verdikleri cevaptan sonra İzmir efkârı umumiyesinin çok de - giştığını söyledikleri bildirilmektedir. Meclisin fevkalâde içtimaına büyük bir ehemmiyet atfedilmekte, müzakerat merakla beklenmektedir.

Meclis ruznamesi Pazartesi günü saat 14 te Meclis açılacak, evvelâ mali lâyhalar okunup encümenlere havale edilecektir.

Müteakiben Cemal Hüsnü Beyin istifası okunacak, derhal Gümüşane den intihap yapılması için hü - kûmete tezkere yazılacaktır. Fethi Beyin çarşamba içtimaına Gümüşane me'b'usu olarak iştirak etmesi kaviyyen muhtemeldir.

Maamafih Fethi Bey, intihap mazbatasını çarşamba kadar Gümüşane'den Ankara'ya yetişemeyeceği için rey veremeyecek, yalnız Meclis dahili nizamnamesi mucu - bince müzakerata iştirak edebilecektir.

Bundan sonra İsmet Pş. mühim nutkunu irat edecektir. Fethi Beyden, nutuklarında bahsettiği işle - rin tenvirini istenecek, vergilerin nasıl indirilebileceği, inhisarlardan kimlerin ceplerini doldurdukları hakkında izahat talep edilecektir.

Bir me'b'usun söylediği Ceplerini dolduranlar iddiasının me'b'uslara çok dokunduğu haber verilmektedir. Bir me'b'us demmiştir ki:

« Halka karşı demagoji yapmak çok kolaydır. Fakat Millet Meclisi kürsüsünde bu dilden kimse anlamaz. Orada insandan rakam, delil ve mantık isterler.»

İsmet Pş. dan sonra Fethi B. in kürsüye gelmesi muhtemeldir. Neticede İsmet Pş. Meclisten itimat talebinde bulunacaktır.

Yeni fırka me'b'usları neler söyleyecekler?

S. C. F. na mensup me'b'usların, (Mabdâ 3 üncü sahifede)

Bir nevi yangın var feryadına benzeyen Adana mektubu üzerine bilhassa Başvekil Paşanın nazarı dikkatlerini celbetmek isteriz. İşin kestirme yolu bu olacaktır diye düşünüyoruz. İktisadi ihtiyaçlarımızı en iyi şekillerde Başvekil Paşanın anlayışına ve anlayışına kani bulunuyoruz. Adana ve haçın ihtiyaçları bir telgrafla tahki olunmak mümkündür. Eğer bu ihtiyaç lar Adana mektubunun haber verdiği şekilde ise yapılacak vazife derhal ve kendiliğinden taayyün etmiş olacaktır: Hemen yardıma geçmek! Ama - tekrar ederiz - vakit geçirmeden, ama iş isten geçmeden.

YUNUS NADI

Fethi, Ağaoğlu Ahmet ve Tahsin B. ler ne diyor?

Beyanatta bulunan S. F. erkânı: Fethi B. Ahmet B. Tahsin B.

S. C. Fırkası Reisi Fethi Bey, dün Tak - sim'deki fırka merkezinde meşgul ol - mış ve bir aralık merkez heyetinin vaki olan içtimaına riyaset eylemiştir.

Fethi B. ve arkadaşları Ankara'ya gidiyorlar

Fethi Bey, Pazartesi günü Ankara'ya gidecektir. Kâtibi umumî Nuri Bey, dün dairei intihabiyesi olan Kütahya'ya gitmiştir, oradan Ankara'ya gidecektir.

Yeni fırkaya mensup diğer me'b'uslar kısmen cumartesi ve kısmen pazar günü Ankara'ya hareket edeceklerdir. Tahsin Bey (Ardahan) pazar günü gidecektir.

Fethi Beyin beyanâtı Yeni fırka reisi Fethi Bey, dün kendisi - le görüşen gazetecilere şunları söylemiştir:

« Kambiyo mes'elesi hakkındaki fik - rilerimizi mecliste söyleyeceğim. Bu su - retle fırkamızın nakat nazarı içtimada izah edilecektir.

Pazartesi günü Ankara'ya gideceğim. Ankara'da vakit bulursam fırka teşkilâ - tile meşgul olacağım.

Paris'e gitmeyi çok arzu ediyorum. Fa - kaç şimdi pek ziyade meşguliyetim var. (Mabdâ 4 üncü sahifede)

Heyecanlı bir spor günü

Viyana ve Peşte'nin iki kuvvetli takımı ile bugün çarpışıyoruz

Dün sabah gelen Peşte ve Viyana'lı sporcular sirkeci garında Avusturya'nın Vinerspor, Peşte'nin III Ker takımları dün sabah şehrimize gelmişler, Sirkeci garında sporcular ta - rafından karşılanmışlardır.

Galatasaray kulübünün 25 inci senel devriyesi münasebetle tertip edilen spor bayramı için iki cenabi ve profes - yonel takımın aynı günde ayrı ayrı maç yapmaları için İstanbul'a getirilmesi şim - diye kadar memleketimizde görülme - miş bir şeydir.

Bugün yapılacak müsabaklar, epey zamandanberi futbol maçı göremiyen heveskârlar için çok cazip olacaktır. Futbol müsabakalarından evvel bir geçit resmi yapılacak, İstanbul şampi - yonu ve şilt galibi olan Fenerbahçe ta - kımına birincilik kupası ve İstanbul şil - di merasimi mahsusla ile verilecektir. Bu merasimden sonra evvelâ, saat 14 (Mabdâ 2 inci sahifede)

Gazi Hz. bugün saat 16 da teşrif ediyorlar

Büyük Millet Meclisi Reisi de Gazi Hazretlerine refakat edeceklerdir

Reisicumhur Hz. dün sarayda meşgul olmuşlar, geç vakte kadar bir yere çıkmamışlardır. Bu sene yaz mevsiminin büyük bir kısmını Yalova'da geçiren ve şehrimizde pek az kalan Gazi Hz. bugün saat 16 da hususî bir trenle Ankara'ya hareket buyuracaklardır. Müşarünileh Hz. ne, B. M. M. Reisi Kâzım Pş. ile diğer mutat zevat refakat edeceklerdir. Ankara'da hazırlıklar Ankara 18 (Telefonla) — An - kara bir kaç aydır mütehassir bu - lunduğu Gazi Hz. ni cumartesi günü büyük bir sevinçle istikbale hazırlanmaktadır.

H. Fırkasının bir tebliği

İsmet Ps. nın riyasetin - de bir içtima aktedildi

H. Fırkasının tensiki için bir komisyon teşkil edildiği haberi doğru değildir

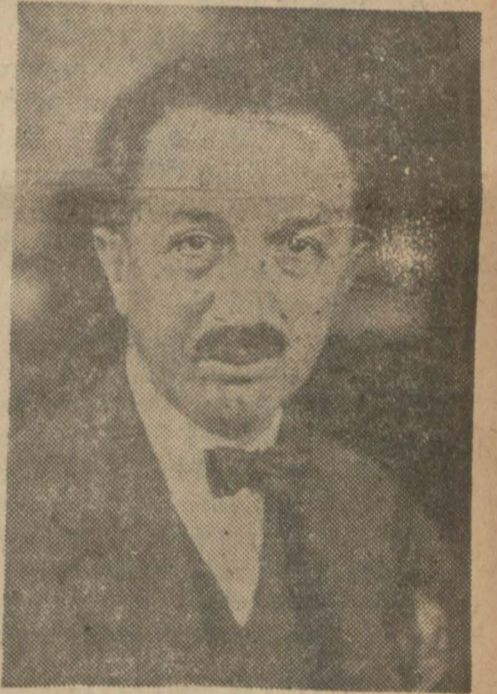
Dünkü akşam gazeteleri, Halk Fırkasının tensiki için Ankara'da altı kişilik bir komisyon teşkil edildiğinden ve bu komisyonun yakında faaliyete geçerek tensikata baş - layacağından bahsediliyordu.

Fırkanın tensiki hakkında orta - ya atılan bu haberler tamamen a - sılsızdır. Bu hususta Ankara'dan dün gece aldığımız haberler ber - veçhi atidir:

Ankara 18 (Telefonla) — C. H. Fırkası Umumî Kâtibi Saffet B. bugün fırka müfettişlerine şu te - bligatta bulunmuştur:

«Fırkamızca bir encümenin topla - nıy tasfiye işleri meşgul oldu - ğuna dair şayi haberlerin aslı yok - tur. Başvekil Pş. Fırka grubu reis - lerinden ve umumî hey'eti idare - den Ankara'da bulunan arkadaş - larla bugün bir toplanma yapmış ve B. M. Meclisinin açılması mü - nasebetle fırka işleri hakkında mü - daveile efkârda bulunmuştur. Bir sui tefehhüme mahal kalmamak ü - zere hakikat tazvih olunur efen - dim.»

İsmet Pş. nın riyasetin akte - dilen mühim bir içtima Ankara 18 (Telefonla) — C. H.

Dün Fırka müfettişlerine mühim bir tebliğ neşreden H. Fırkası U. Kâtibi Saffet Bey

Fırkası umumî hey'eti idaresinden, fırka reis vekillerinden ve grup hey'eti idaresinden Ankara'da bu - lunan azalar bugün saat üçte fırka - da İsmet Pş. nın riyasetinde topla - narak saat altı bucuğa kadar fırka işleri hakkında müzakeratta bulun - muşlardır. (Mabdâ 3 üncü sahifede)

— Geçmiş olsun birader, otomo bil kazası mı? — Hayır, üç aylıkları almaktan geliyorum!

